

Saksnr. 13/4660

24.01.2014

Høringsnotat

om innstramminger i reglene om offentlige skattelister

Innhold

1	Innledning og sammendrag	3
2	Bakgrunn	4
3	Gjeldende rett	5
3.1	Utgangspunkt.....	5
3.2	Offentliggjøring av skattelisten	5
3.2	Skriftlig utlevering av skatteopplysninger	6
4	Departementets vurderinger og forslag	7
4.1	Ulike løsninger for å begrense tilgangen til skattelisten.....	7
4.2	Tilgjengeliggjøring av opplysninger om hvem som har søkt i skattelisten	9
4.3	Skriftlig utlevering av skattelisteopplysninger	12
4.4	Publisering av informasjon om hvilke pressemedier som har tilgang til skattelistene	14
4.5	Ikrafttredelse	14
5	Administrative og økonomiske konsekvenser	14
6	Forslag til endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24.....	15

1 INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Dagens ordning med utlegging av skattelisten på Skatteetatens hjemmeside på Internett innebærer en helt annen spredning og bruk av opplysningene enn da listen ble lagt ut i papirform på de lokale ligningskontorene. Mange opplever utlegging av opplysningene på Internett som ubehagelig. For å bedre personvernet til den enkelte skattyter foreslår Finansdepartementet at opplysninger om hvem som har søkt i skattelisten blir gjort tilgjengelig for skattyteren elektronisk på skatteetaten.no. Videre foreslår departementet at skattyter skal ha tilgang til informasjon om hvem som har fått opplysningene utlevert også ved skriftlig utlevering av skatteliteopplysninger til andre enn ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol. Departementet foreslår at dette lovfestes i ligningsloven.

I tillegg foreslår departementet at Skatteetaten gir informasjon på sine hjemmesider om hvilke medier som har fått ulevert skattelisten for personlige skattytere.

Dagens ordning med offentliggjøring av skattelisten på Skatteetatens hjemmesider på Internett foreslås ellers videreført. Det samme gjelder pressens tilgang til en elektronisk kopi av skattelisten.

Skattelisten for upersonlige skattytere (aksjeselskaper) legges også ut til alminnelig gjennomsyn. Etter departementets vurdering gjør ikke hensynet til personvern seg gjeldende i samme grad ved offentliggjøring av skattelistene for aksjeselskaper og andre upersonlige skattytere. Departementet forslår derfor ikke innstramminger i disse reglene.

Under punkt 2 redegjøres for bakgrunnen for forslaget og under punkt 3 for gjeldende rett. Under punkt 4 Departementets vurderinger og forslag er det beskrevet ulike løsninger for å begrense tilgangen til skattelisten i punkt 4.1. Forslaget om tilgjengeliggjøring av opplysninger om hvem som har søkt i skattelisten er omtalt under punkt 4.2, mens det i punkt 4.3 er en omtale av ordningen med skriftlig utlevering av

skattelisteopplysninger og under punkt 4.4 omtales *publisering av informasjon om hvilke pressemedier som har tilgang til skattelisterne. I punkt 5 redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser, mens lovforslaget er tatt inn under punkt 6.*

2 BAKGRUNN

Norge har lange tradisjoner for offentliggjøring av skattelisten. Listene har vært offentlige i hvert fall siden 1863. Opprinnelig ble opplysningene i skattelisten gjort tilgjengelig i form av papirlister som ble lagt ut lokalt på de enkelte ligningskontorene, og de inneholdt bare opplysninger om skattytere i vedkommende kommune. Slik offentliggjøring har tradisjonelt blitt ansett som viktig for den offentlige debatten om hvordan skattesystemet fungerer, og for at folk skal ha tillit til at skattesystemet er rettferdig. Det har også blitt argumentert for at åpenhet rundt skattelister virker forebyggende med tanke på svart arbeid, korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet.

Den teknologiske utviklingen og særlig fremveksten av Internett har bidratt til at måten skattelisten har blitt offentliggjort på, har endret seg. Fra 2004 har Skattedirektoratet offentliggjort en elektronisk skattelite for hele landet på Internett. Opplysninger i skattelisten har også vært tilgjengelig for allmennheten gjennom pressens bruk av opplysninger, tidvis ved at pressen har lagt ut hele lister i søkbar form på Internett. Pressens bruk av opplysningene har imidlertid vært gjenstand for mye debatt og reglene har vært endret flere ganger de siste årene, senest i 2011 da pressen ikke lenger fikk adgang til å legge hele eller deler av listen ut på Internett. Samtidig ble ordningen med papirutlegg på skattekontorene avviklet. Etter de nye reglene er skattelisten dermed bare alminnelig tilgjengelig på Skatteetatens hjemmesider på internett. I tillegg er det en viss adgang til å få utlevert skattelisteopplysninger skriftlig. Denne ordningen er mindre tilgjengelig for de som ønsker opplysningene og ville blitt svært ressurskrevende å administrere for Skatteetaten dersom den skulle få et like stort anvendelsesområde som Internettløsningen.

3 GJELDENE RETT

3.1 Utgangspunkt

Utgangspunktet i ligningsloven § 3-13 nr. 1 er at ligningsmyndighetene har taushetsplikt om skattyternes formues- eller inntektsforhold, eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold. Taushetsplikten omfatter alle opplysninger ligningsmyndighetene får om skattyterne fra tredjepart, i selvangivelsen, vedlegg til denne eller på annen måte.

Det følger av ligningsloven § 3-13 nr. 5 at taushetsplikten likevel ikke omfatter innholdet i skattelister som etter ligningsloven § 8-8 skal legges ut til alminnelig ettersyn, eller senere endringer i disse. Hvilke opplysninger som er offentlige, og hvordan opplysningene skal gjøres tilgjengelige, er nærmere regulert i ligningsloven § 8-8.

Etter ligningsloven § 8-8 nr. 2 første punktum skal skattelisten for personlige skattytere inneholde den enkelte skattyters navn, postnummer, poststed, kommune, fødselsår, den fastsatte nettoformue og nettoinntekt, skatter og avgifter. Listen skal ikke inneholde opplysninger om *«avdøde personer, opplysninger om personer som er 17 år eller yngre ved inntektsårets utgang, opplysninger om personer med adresse som er sperret i henhold til bestemmelse gitt i eller i medhold av lov om folkeregistrering av 16. januar 1970 nr. 1, opplysninger om personer uten fast bopel og opplysninger om personer der opplysningene som inngår i skattelisten kan røpe et klientforhold.»*

3.2 Offentliggjøring av skattelisten

Etter ligningsloven § 8-8 nr. 1 gjelder ikke offentleglova ved krav om innsyn i listene. Reglene om offentliggjøring og utlevering av skattelister er derfor uttømmende regulert i ligningsloven. Skattedirektoratet har fastsatt utfyllende retningslinjer om offentliggjøringen av skattelisten, jf. *Retningslinjer for offentliggjøring av skattelister på skatteetaten.no* av 7. oktober 2011.

Skattedirektoratet utarbeider hvert år separate skattelister for personlige skattytere og upersonlige skattytere (selskaper mv.). Listene gjøres tilgjengelig for allmennheten på Skatteetatens hjemmesider på Internett. Det er forutsatt i forarbeidene, jf. Prop. 116 LS (2010-2011) punkt 2.7.3, og i retningslinjene at listene ligger på Internett ett år, frem til neste års liste legges ut.

Søk i skattelisten krever at vedkommende benytter ID-porten på Skatteetatens hjemmesider og logger seg inn med enten MinID, BankID, Buypass eller Commfides. Den som søker må vite navnet til den han eller hun ønsker opplysninger om, og én person kan ikke foreta mer enn 500 søk per måned. Formålet med begrensningen av antall søk er å hindre massenedlasting av hele eller deler av listen, og for å ha kontroll med spredning av listen. Tall innhentet fra Skattedirektoratet viser at i 2012 gjennomførte 762 794 brukere litt i underkant av 15 millioner søk i skattelisten for personlige skattytere. I 2013 gjennomførte 920 896 brukere litt over 17 millioner søk i listen.

I medhold av ligningsloven § 8-8 nr. 4 kan fullstendige skattelister utleveres i elektronisk form til pressen. Utlevering av skattelisten for personlige skattytere forutsetter at det inngås avtale mellom den enkelte redaksjon og Skattedirektoratet om at hele eller deler av den mottatte skattelisten ikke kan legges ut på Internett eller gis videre til andre. Bestemmelsen ble innført ved lovendring 24. juni 2011 nr. 22, og formålet med krav om en slik avtaleinngåelse var å styrke personvernet, og å hindre uønsket kommersiell bruk av listen.

3.2 Skriftlig utlevering av skatteopplysninger

I ligningsloven § 8-8 nr. 3 er det gitt regler om skriftlig utlevering av skatteopplysninger. På anmodning skal opplysninger fra skattelisten om den enkelte skattyter gis skriftlig til ham selv, ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol. Slike opplysninger kan i rimelig utstrekning også gis skriftlig til andre.

Skattedirektoratet har fastsatt retningslinjer for slik utlevering, jf. *Retningslinjer for utlevering av skatteopplysninger fra skattekontorene* av 7. oktober 2011. Det fremgår av retningslinjene at skattekontoret bare skal utlevere skattelisteopplysningene skriftlig, dvs. enten på papir, telefaks eller via e-post, og at det ikke bør gis opplysninger om mer enn fem skattytere per henvendelse. Utlevering skal dessuten kun foretas så langt det ikke i uforholdsmessig grad går ut over skattekontorets øvrige oppgaver. Når det gjelder utlevering til «andre», er det i retningslinjene uttalt at *i utleggsperioden* kan skattekontoret etter anmodning utlevere skattelisteopplysninger til personer som på grunn av sin funksjonshemming ikke er i stand til å bruke Internettløsningen for skattelisten, og for skattytere som ikke fremtrer entydig identifisert i skattelisten. *Etter utleggsperioden* skal opplysninger først og fremst gis til pressen.

4 DEPARTEMENTETS VURDERINGER OG FORSLAG

4.1 Ulike løsninger for å begrense tilgangen til skattelisten

Som nevnt ovenfor, gjøres skattelisten tilgjengelig for allmennheten på Skatteetatens hjemmesider på Internett. Samtidig får pressen i dag en elektronisk kopi av skattelisten mot å inngå en avtale med Skattedirektoratet om ikke å legge hele eller deler av skattelisten ut på Internett eller å gi den videre til andre. Det er viktig at en innstramming i reglene om offentlige skattelisten, blir vurdert mot andre hensyn, som prinsippet om åpenhet i forvaltningen. Departementet har derfor vurdert ulike alternative løsninger både i allmennhetens og pressens tilgang til opplysninger.

Allmennhetens tilgang til skattelisteopplysninger

Allmennhetens innsyn i skattelisten vil kunne reduseres ved å begrense tiden listen ligger ute til alminnelig gjennomsyn, for eksempel til tre uker, slik ordningen var før lovendringen i 2011. En slik ordning vil begrense publikums innsyn noe. I praksis gjennomføres imidlertid en stor andel av søkene i de første ukene etter utlegget. Tall innhentet fra Skattedirektoratet viser at i løpet av de tre første ukene skattelisten lå ute i

2013, ble det gjennomført over 400 000 innlogginger og over 10 millioner søk, mens tilsvarende tall for de neste tre ukene var ca. 70 000 innlogginger og 1 millioner søk.

En annen løsning kan være å oppheve ordningen med publisering av skattelisten på Skatteetatens hjemmesider på Internett. En slik løsning vil medføre at publikum ikke lenger kan gjøre oppslag på bestemte personer i skattelisten. Dette gjelder både de som søker i listen av ren nysgjerrighet og de som kan ha et mer begrunnet behov for skattelisteinformasjon, for eksempel personer som har behov for informasjonen i sitt arbeid. En slik ordning vil medføre at man langt på vei forlater et prinsipp som har stått sentralt i norsk rett i lang tid, nemlig at skattelisten skal være offentlig tilgjengelig for allmennheten for bl.a. å styrke den kritiske debatten om skattesystemet og samfunnskontrollen med forvaltningen.

Et tredje alternativ er å innføre en ordning hvor den det søkes på får innsyn i hvem som har søkt på vedkommende. En slik løsning kan gjennomføres ved at skattyteren ved å logge seg inn på skatteetaten.no gis tilgang til en oversikt over hvilke personer som har søkt på hans eller hennes ligning. Mange vil med en slik løsning vegre seg mot å foreta søk i listen av ren nysgjerrighet. Det er derfor grunn til å anta at en slik ordning vil redusere allmennhetens søk i skattelisten betraktelig.

Sistnevnte løsning kan reise enkelte personvernspørsmål, men departementet mener likevel at denne løsningen på en god måte vil ivareta de viktigste hensynene bak kritikken mot allmennhetens innsyn i skattelisten. På bakgrunn av dette foreslår departementet en ordning hvor den som det søkes på, får innsyn i hvem som har søkt på vedkommende på skatteetaten.no, jf. nedenfor under punkt 4.2.

Pressens tilgang til en elektronisk kopi av skattelisten

Dersom det skal strammes inn i pressens tilgang til skattelisteopplysninger ut over det som ble gjort ved lovendringen i 2011, bør dette eventuelt gjennomføres ved at pressen ikke lenger får en elektronisk kopi av skattelisten. En slik ordning ble innført i 2004,

men ble reversert i 2007. Løsningen i 2004 innebar at pressen i likhet med alle andre måtte foreta enkeltsøk i skattelisten på Skatteetatens hjemmesider på Internett.

De hensyn som tidligere har talt imot at pressen får tilgang til en kopi av skattelisten, bl.a. spredning av opplysninger gjennom publisering av hele eller deler av skattelisten i avisenes nettutgaver, er hensyntatt ved at pressen ikke lenger kan legge ut hele eller deler av skattelisten på Internett eller gi den videre til andre. Dette hindrer også at skattelister sammenstilles elektronisk med andre personopplysninger på Internett. Pressen har i stor grad innrettet seg lojalt til dette, og ordningen har så langt fungert etter intensjonene. Departementet foreslår derfor at pressen fortsatt får tilgang til en elektronisk kopi av skattelisten, på dagens vilkår.

4.2 Tilgjengeliggjøring av opplysninger om hvem som har søkt i skattelisten

Beskrivelse av ny løsning

Departementet foreslår som nevnt under punkt 4.2 at allmenhetens søk i skattelisten søkes begrenset ved at skattyter gis innsyn i hvem som har søkt på han eller henne i skattelisten. En slik løsning kan utvikles innenfor eksisterende Internettløsning ved at opplysninger om hvem som har søkt gjøres tilgjengelig for skattyteren elektronisk gjennom innlogging på skatteetaten.no.

Dette forutsetter at søk kan spores. I gjeldende ordning er det lagt inn sperrer som hindrer Skatteetaten fra å spore den enkelte brukers aktivitet ved søk i skattelisten. Dette gjøres ved at søkerens fødselsnummer, som overføres til Skatteetaten ved innlogging gjennom ID-porten, blir konvertert til en unik informasjonsløs verdi før lagring i skattelisteløsningen. Det er også i en ny løsning mulig å unngå behandling av fødselsnummer. Dette kan unngås gjennom lagring av de krypterte IDer som har gjort et oppslag på gitt person. Når skattyter logger inn og ber om oversikt over hvem som har søkt på han eller henne, hentes det en liste over alle krypterte IDer som har søkt opp vedkommende og det gjøres en kobling mot en tabell hvor navn og tidspunkt for søk er lagret sammen med kryptert ID. Etter disse endringene vil det være mulig for

Skattedirektoratet å identifisere enkeltpersoner som benytter løsningen og lagre hvilke oppslag den enkelte gjør.

Den foreslåtte ordningen medfører ikke at det sendes varsel til den det er søkt på, men at den enkelte skattyter ved å gå inn på skatteetaten.no kan se hvem som har søkt på seg. For personer som ikke disponerer egen PC eller har tilgang til Internett, vil det være mulig å benytte de PCer som settes frem på skattekontoret til å undersøke hvem som har søkt på ham eller henne. Etter departementets vurdering vil det gi tilstrekkelig mulighet for skattyteren til å se hvem som har søkt på ham eller henne i skattelisten.

Av hensyn til den som søker, foreslår departementet at man ved søk i skattelisten på forhånd blir klart informert om at søk vil bli lagret og at skattyter vil få opplysninger om søk foretatt på egen person. Dette kan etter departementets mening gjøres ved at nettsiden inneholder en påminnelse som dukker opp før søk kan foretas, eller at det blir plassert klar og tydelig informasjon om dette på den første siden etter innlogging i ID-portalen.

Departementet anbefaler at innsynsloggen over dem som har søkt er tilgjengelig i samme periode som skattelisten for det enkelte inntektsår. Dette innebærer at opplysninger om enkeltpersoners søk i skattelisten ikke skal lagres lenger enn ett år regnet fra utleggsdatoen.

Hvilke opplysninger det skal gis innsyn i om den som har søkt i skattelisten

For at den foreslåtte ordningen skal ha effekt og virke etter sin hensikt, må det etter departementets vurdering som et minimum gis opplysninger om navn og fødselsår til den som har søkt i listen, samt tidspunktet (dato og klokkeslett) for oppslaget.

Det kan imidlertid stilles spørsmål om postnummer og poststed til den som søker også bør gjøres kjent for skattyteren det har blitt søkt på.

Som nevnt ovenfor, skal skattelisten for personlige skattytere inneholde den enkelte skattyters navn, postnummer, poststed, kommune og fødselsår. I tråd med dette, kan det derfor argumenteres for at poststedet og postnummeret også til den som søker skal gjøres kjent for skattyteren, da poststed og særlig postnummer vil gi en mer entydig identifikasjon. Særlig for personer som har et alminnelig navn, vil det være en viss fare for forveksling. Departementet foreslår derfor at det også gis opplysninger om postnummer og poststed.

Personvernkonsekvenser for den som søker i listen og den det søkes på

Den foreslåtte innstrammingen vil ha enkelte personvernkonsekvenser både for den det søkes på og for den som søker i listen, for eksempel vil den som søker i listen ikke lenger kunne være anonym. Ordningen vil videre føre til økt registrering av personopplysninger.

Hensynet til søkers rett til å være anonym må i denne sammenheng veies opp mot hensynet til skattyter. Mange opplever det som et inngrep i personvernet at opplysninger om økonomiske forhold, som i utgangspunktet er taushetsbelagt informasjon, blir gjort tilgjengelig for allmenheten gjennom offentliggjøring av skattelisten. Det kan også hevdes at skattyter har en berettiget interesse i å se hvem som har søkt på egen person.

Departementet mener disse hensynene bør veie tyngre enn hensynet til at den som søker i listen fortsatt skal ha rett til å være anonym.

Departementet viser også til at Datatilsynet i forbindelse med forslag til endringer i offentliggjøring av skattelistene i 2011, uttalte i sitt høringssvar at det bør vurderes en slik innsynsrett:

«Begge de nevnte løsninger har også potensial for logging av søk, og dersom dette vurderes mener tilsynet at det er naturlig å vurdere om den registrerte bør ha tilgang til disse loggene over søk på egen person.»¹

---

¹ Se Datatilsynets høringssvar 28. mars 2011 side 3

Som nevnt ovenfor, legges det ikke opp til en behandling av fødselsnummer i en ny løsning. Videre vil opplysningene om søket ikke bli lagret mer enn ett år til neste liste legges ut, og den som søker vil på forhånd bli informert om at skattyter vil få opplysninger om søk foretatt på egen person. Departementet mener at dette samlet sett vil ivareta også hensynet til personvernet til den som søker i listen.

Etter personopplysningsloven § 8(1) stilles det krav til lovhjemmel eller samtykke for behandling av personopplysninger. For å sikre en klar lovhjemmel og evt. krav til behandlingsgrunnlag etter personopplysningsloven, foreslår departementet at ordningen med innsyn i hvem som har søkt, lovfestes. Departementet foreslår at en slik bestemmelse inntas i ligningsloven § 8-3 nr. 3.

4.3 Skriftlig utlevering av skattelisteopplysninger

Av hensyn til Skatteetatens arbeidsbelastning vil det være en klar fordel om flest mulig benytter ID-portalen for å få tilgang til opplysninger i skattelisten. Dette vil, slik departementet ser det, også være mest hensiktsmessig for publikum. Det vil likevel være enkelte grupper som vil ha et begrunnet behov for å få utlevert opplysninger skriftlig etter anmodning.

Det følger av ligningsloven § 8-8 nr. 3 annet ledd første punktum at opplysninger fra skattelisten om den enkelte skattyter på anmodning skal gis skriftlig til skattyter selv, skattyterens ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol. Siden dødsbo, konkursbo og domstol ikke vil kunne benytte ID-portalen til å fremskaffe skattelisteopplysninger, mener departementet at ordningen med skriftlig utlevering av skattelisteopplysninger bør opprettholdes for disse instansene. Etter departementets vurdering kan det imidlertid stilles spørsmål om skattyter selv og skattyterens ektefelle primært bør benytte Internettløsningen, da dette vil være den mest hensiktsmessige løsningen både for Skatteetaten og skattyteren selv og skattyterens ektefelle. Det kan likevel tenkes situasjoner der disse har et begrunnet behov for å få utlevert opplysningene skriftlig, særlig etter at ett års-perioden hvor

skatteopplysningene ligger på Skatteetatens hjemmeside er utløpt. Departementet foreslår derfor ingen endringer i bestemmelsen.

I medhold av ligningsloven § 8-8 nr. 3 annet ledd annet punktum kan opplysninger fra skattelistede også i rimelig utstrekning gis skriftlig til «andre». Dette vil særlig være aktuelt for pressen i de tilfeller de har behov for ytterligere opplysninger om noen nærmere spesifiserte skattytere for å unngå å forveksle personer. Pressen og da særlig frilansjournalister som ikke har fått utlevert skattelistede, vil også kunne ha et begrunnet behov for å få utlevert skattelistedeopplysninger for tidligere år. Departementet mener at også personer som har betydelige problemer med å bruke den elektroniske løsningen, for eksempel grunnet funksjonshemming, bør kunne gis opplysninger skriftlig etter anmodning. Departementet foreslår derfor ingen endringer i lovens ordlyd. Det bør likevel gå klart frem av Skattedirektoratets retningslinjer at skattekontorene bare rent unntaksvis skal gi skattelistedeopplysninger til «andre» etter ligningsloven § 8-3 nr. 3 annet ledd annet punktum. Dette både av hensyn til skattekontorets arbeidsbelastning og for å hindre en dreining bort fra bruken av den elektroniske løsningen.

Etter departementets vurdering er det en forutsetning for å videreføre en begrenset adgang til å be om skriftlig utlevering av skattelistedeopplysninger når skattekontoret gir skattelistedeopplysninger til andre enn skattyter selv, skattyters ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol, at skattyter gis tilgang til informasjon om hvem som har fått opplysningene utlevert. Dette for å hindre at den foreslåtte ordningen med innsyn i hvem som har søkt uthules og mister sin effekt. Av hensyn til den som anmoder om opplysninger, bør han eller hun på forhånd bli klart informert om at skattyter skal ha tilgang til slik informasjon. På bakgrunn av at skattelistedeopplysninger kun unntaksvis skal utleveres skriftlig til «andre», jf. den foreslåtte innstrammingen i retningslinjene, antar departementet at denne endringen ikke vil føre til noen større økning i Skatteetatens arbeidsbyrde.

Departementet foreslår en endring i ligningsloven § 8-8 nr. 3 annet ledd, slik at det klart fremgår at den enkelte skattyter skal ha tilgang til informasjon om hvem som har anmodet

om opplysninger når opplysninger gis til andre enn de som er uttrykkelig nevnt i § 8-8 nr. 3 annet ledd første punktum.

4.4 Publisering av informasjon om hvilke pressemedier som har tilgang til skattelistene

Etter gjeldende ordning må det sendes en innsynsforespørsel til Skattedirektoratet for å få innsyn i hvilke pressemedier som har fått utlevert skattelister for et bestemt inntektsår.

Disse innsynsforespørlene behandles etter reglene i offentleglova.

Departementet foreslår at det på Skatteetatens hjemmesider gis informasjon om hvilke pressemedier som har fått ulevert skattelister. Dette vil være hensiktsmessig både for etaten og publikum. For publikum vil en slik endring medføre enklere tilgang til opplysninger om hvilke pressemedier som etter ligningsloven § 8-8 er berettiget til å benytte skattelistene i forbindelse med journalistisk arbeid. Offentliggjøring av slike opplysninger kan også være til hjelp med tanke på å avdekke uberettiget bruk av skattelistene, eksempelvis gjennom tips fra publikum.

Departementet kan ikke se at det er nødvendig med en lovendring for slik offentliggjøring.

4.5 Ikrafttredelse

Departementet foreslår at endringene får virkning for skattelistene for inntektsåret 2013 som legges ut høsten 2014.

5 ADMINISTRATIVE OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Departementet legger til grunn at arbeidsbelastningen i regionene og Skatteopplysningen ikke vil bli vesentlig endret i forhold til slik den er i dag.

Ut over dette vil de økonomiske kostnader ved ordningen for etaten i all hovedsak komme i form av utvikling av ny løsning og senere drift og vedlikehold av denne. Dette vil hovedsakelig være kostnader overfor ekstern leverandør, selv om det også må

påregnes noe intern ressursbruk. Kostnadene til utvikling av løsningen er anslått til om lag 2 mill. kroner i 2014, og vil bli dekket innen Skatteetatens ordinære budsjett.

6 FORSLAG TIL ENDRINGER I LOV 13. JUNI 1980 NR. 24

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 8-8 skal lyde:

§8-8 Skatteliste

1. Når ligningen er ferdig, utarbeides det en liste over alle som det er foretatt ligningsfastsettelse for. Det kan gis innsyn i og utskrift av opplysninger i listen så langt det følger av bestemmelsen her. Offentleglova får ikke anvendelse ved krav om innsyn i slike lister.

2. Skattelisten skal inneholde den enkelte skattyters navn, postnummer, poststed, kommune, fødselsår for personlig skattyter, organisasjonsnummer for upersonlig skattyter, den fastsatte nettoformue og nettoinntekt, skatter og avgifter. Skattelisten skal ikke inneholde opplysninger om avdøde personer, opplysninger om personer som er 17 år eller yngre ved inntektsårets utgang, opplysninger om personer med adresse som er sperret i henhold til bestemmelse gitt i eller i medhold av lov om folkeregistrering av 16. januar 1970 nr. 1, opplysninger om personer uten fast bopel og opplysninger om personer der opplysningene som inngår i skattelisten kan røpe et klientforhold.

Personlig skattyter skal bare tas med for den kommune hvor vedkommende er skattepliktig etter skatteloven § 3-1 eller § 3-4.

Liste over personlige og upersonlige skattytere kan legges ut til forskjellig tidspunkt.

Departementet kan bestemme at det skal legges ut skattelister for bestemte grupper skattytere, og hvor slike lister skal legges ut.

3. Skattedirektoratet gjør skattelisten tilgjengelig på Internett til alminnelig ettersyn. Utlegging av skattelite kunngjøres. *Den enkelte skattyter skal ha tilgang til opplysninger om søk foretatt på egen person.*

På anmodning skal opplysninger fra skattelisten om den enkelte skattyter gis skriftlig til ham selv, ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol. Slike opplysninger kan også i rimelig utstrekning gis skriftlig til andre. *Når opplysninger gis til andre etter foregående punktum, skal den enkelte skattyter ha tilgang til informasjon om hvem som har fått opplysningene utlevert.*

4. Fullstendige skattelister kan utleveres i elektronisk form til pressen. Listen over personlige skattytere kan likevel bare utleveres dersom det inngås avtale mellom den enkelte redaksjon og Skattedirektoratet om at hele eller deler av den mottatte skattelisten ikke kan legges ut på Internett eller gis videre til andre. Det kan kreves betaling ved utlevering av skattelister.

5. Departementet kan gi forskrifter til utfylling av bestemmelsene her.